

Trygve Hegnar. Mynd: Ivan Kverme/Finansavisen

Trýr ikki at vit fáa ein grønan búskap komandi 100 árin

Jógvan Hugo Gardar

09.09.2015 - 11:45

Oljan.fo

Trygve Hegnar, ið er blaðstjóri og eigari á millum annað vinnubløðunum Kapital og Finansavisen, umframt heimasíðuna Hegnar.no, nýtir kommunuvalstriðið í Noregi sum høvi til at royna at punktera orðaskifti um ein grønan búskap.

Í eini viðmerking, ið hann hevur lagt út á hegnar.no, vísir hann á at politikkarar úr øllum flokkum hava sagt at vit um ikki so nógv ár fara at hava ein sokallaðan grønan búskap. Hvussu skjótt norski búskapurin kann gerast grønur eru flokkarnir ósamdir um. Mest víðgongt er sjónarmiðið hjá teimum Grønu, ið siga at norski búskapurin skal vera grønur longu í 2020.

Tey Grønu eru við at gerast ein týðningarmikil flokkur í norskum politikki. Veljarakanningarnar geva flokkinum millum seks og sjeý prosent, og tað er fleiri ferðir tað flokkurin hevur fingið higartil. Grøna bylgja tók dik a seg áðrenn Stórtingsvalið í 2013, tá flokkurin fekk eitt umboð á Stórtingið, Rasmus Hansson. Kommunuvæl er í Noregi mánadagin 14. september, og veljarakanningarnar vísa at flokkurin kann gerast avgerandi fyri um hvussu merilutarnir verða settir saman í fleiri býráðum. Í Oslo kann flokkurin avgera um býurin, aftaná 18 ár við borgarligum meirluta kann fáa ein reyð-grønan meirluta. Tey Grønu vilja tó ikki binda seg til reyða ella bláa bólkin. Tey siga at tey bara stuðla teimum sum vilja stríðast fyri umhvørvinum og einari grønnari framtíð.

Trygve Hegnar heldur tó ikki nógv um tey Grønu, og teirra uppskot um at fossilu orkukeldurnar skulu burtur úr norska orkutílbøðnum í 2020.

- Eg meini at allir flokkarnir raka langt viðsíðuna av í sínum ynskjum. Vit fáa ikki eitt grønt orkuskipti í 2020, og vit fáa tað heldur ikki tey fyrstu 20 árin aftaná 2020, skrivur Trygve Hegnar.

Hann sigur at hansara grundgeving fyri hesum er at neyðugt er at vísa síðsemi og at vera greiður yvir karmarnar fyri hvat sum er møguligt.

- Oljufundið Johan Sverdrup, sum liggur 140 kilometrar vestanfyri Stavanger, vísir hetta. Norskir og útlenskir íleggjarar hava leita eftir olju, funnið olju og skulu frá 2019 framleiða olju á Johan Sverdrup. Mett er at har eru millum 1,7 og tríggjar milliardir fæt av oljulíkum sum kunnu brúkast. Her er talan um nógva olju og nógvar pengar, skrivur Hegnar, og vísir á at higartil hava íleggjarar, harímillum Statoil, gjørt íløgur fyri 95 milliardir danskar krónur, og olja kann framleiðast har í minst 50 ár.

- Og so kemur Rasmus Hansson og trýr at vit kunnu skrúva kranan fyri um fimm ár. Vit kunnu ikki hava álit á slíkum, og tað er beinleiðis láturligt, sigur Hegnar, og vísir á at harafturat hevur stjórnin bjóða oljufeløgnum at leita eftir enn meir olju og gassi.

- Um tey finna olju á hesum leitimiðunum, so er talan kanska um at vit kunnu framleiða olju og gass í 50 ár afturat teimum vit longu vita um. Tí fáa vit ikki ein grønan búskap fyrstu 50-100 árin, skrivur Hegnar.

Hann heldur ikki nógv um politikkarar sum bara slongja út at Noreg skal hava ein grønan búskap, uttan at siga hvat sum liggur í tí.

- Tí tað er ikki lætt í dag at siga hvat tað er sum skal vera ein grønur búskapur aftana oljuna og gassið, sigur hann.

Trygve Hegnar nevni at Rasmus Hansson vísir á vindorku sum ein komandi týðningarmikil orkukelda.

- Skipsreiðarin Fred. Olsen hevur longu brúkt nógvar pengar til vindmyllur til havs í Stórabretlandi, uttan at tað hevur givið tað stóra, og tað sama er galdandi fyri aðrar líknandi ætlanir. Kostnaðurin er øgiligur, váðin stórur og møguleikin fyri inntøkum lágur.

Men vindmyllur koma at hava týdning, bara ikki í so stórum mongdum at tær gera mun. Vit tosa um okkurt sum skal koma í staðin fyri tað sum vit í dag framleiða av olju og gassi, og sum hevur minst 250.000 fólk í arbeiði bara í Noregi, sigur Hegnar.

Hann trýr heldur ikki at sólorka kann gerast týðandi í okkara parti av heiminum, og sólorkan kemur ikki at løna seg aðrastaðni enn í til dømis pørstum av Afrika ella í Suður-Amerika.

Hegnar vísir á at Týskland hevur broytt sín orkupolitikk og hevur sett sær mál at orkan skal gerast grønari, men at hetta higartil ikki hevur loyst seg, og tey sum hava merkt hetta skifti best eru húsarhaldini sum hava fingið dýrari orkuprísir.

- Vit hava einki í dag sum kann taka yvir leiklutin hjá fossilu orkukeldunum. Mest upplagt er at brúka vatnorku, men vit hoyra einki frá teimum sum ynskja eitt grønt skifti, at vit skulu byggja út vatnorkuna í Noregi, sigur Hegnar.

Í Noregi er vatnorka størsta orkukeldan, og hon tryggjar bæði húsarhaldum og vinnuni orku, men allir teir størstu fossarnir og størstu áirnar eru longu lögð í rør. Fra politiskari síðu verður av og á nevnt at Noreg eigur at byggja út tey økini sum í dag ikki eru útbygd, men hetta hevur higartil ikki verið møguligt tí meirluti ikki er fyri at leggja fleiri fossar og áir í rør.

- Eg hoyri ongan av teimum sum vilja hava ein grønán búskap rópa um at vit eiga at byggja út meir vatnorku í Noregi. So kanska er vatnorkan ikki nóg grøn, spyr Hegnar speiskliga.

Niðurstøðan hjá Trygve Hegnar at helst tosa politikkararnir um aðrar møguleikar fyri einum grønum búskapi, enn tað vit í dag oftast tosa um.

- Óansæð hvussu grøni búskapurin skal síggja út, so er langt á mál til at vit kunnu vísa á líka nógvar arbeiðspláss og somu inntøkur sum vit í dag hava frá olju og gassi, sigur Hegnar.

Mánadagin er kommuval í Noregi. Tá kann Noreg fáa fleiri umboð fyri Tey Grønu í týðandi sessum. Millum annað kann komandi borgarstjórin í Oslo koma frá Teimum Grønu - og samstundis vera tann fyrsti muslimurin, føddur í Noregi, sum stendur á odda fyri norska høvuðsstaðnum,